

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І
СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра східної і слов'янської
філології

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни

«Ділове листування і бізнес комунікація
арабською мовою»

Спеціальність: В11 (035) Філологія

Спеціалізація: В11 060. (035.060) Східні мови та літератури (переклад
включно), перша – арабська

Освітня програма: Східна філологія: арабська мова і література, переклад,
методика навчання

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Кафедра	кафедра східної і слов'янської філології
Факультет	факультет східної і слов'янської філології
Викладач	Рибалкін Сергій Валерійович
Статус дисципліни	вибіркова дисципліна професійної і практичної підготовки
Семестр	2 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС, загальна кількість годин	3 кредити ЄКТС, 90 годин
Мова викладання	українська / арабська
Коротка анотація дисципліни (Що я вивчатиму?)	<i>Предметом</i> навчальної дисципліни за вибором є вивчення теорії, методики та практики комерційних ділових паперів, вираження мовних засобів ділового листування, мовної специфіки арабської кореспонденції та комерційних документів, особливості перекладу текстів різних стилів ділового мовлення з погляду перекладацьких завдань та труднощів перекладу.
Мета вивчення дисципліни (Чому це цікаво й потрібно вивчати?)	<i>Мета</i> навчальної дисципліни за вибором – це поглиблення та вдосконалення теоретичних та практичних навичок і вмінь з перекладу ділових паперів, кореспонденції та певних вмінь з перекладацької діяльності, які б застосовувались на практиці та забезпечили вірний вибір перекладацької стратегії: вміти складати та опрацювати документи, вести ділове листування.
Результати навчання (Чому я навчуся на цій дисципліні?)	Очікувані результати навчання з навчальної дисципліни за вибором: <ul style="list-style-type: none"> – знати теоретичні основи перекладознавства та методології перекладу, необхідні для створення адекватного перекладу; – знати лексико-семантичні, граматичні і стилістичні особливості арабськомовних текстів різних функціональних стилів, типову термінологічну лексику, мовні кліше (штампи), граматичні конструкції газетно-публіцистичних, офіційно-ділових та наукових текстів; – знати основні етапи здійснення, редагування і підготовки адекватного перекладу, а також лексикологічні, лексико-граматичні, семантичні і синтаксичні/структурні аспекти перекладу; – вміти застосовувати лексико-граматичні трансформації у процесі перекладу; – володіти навичками ведення дискусій під час обговорення питань методології усного та письмового перекладу; вміти аналізувати текст оригіналу, застосовувати перекладацькі стратегії, презентувати текст перекладу (включаючи його розташування на сторінці), працювати з документацією, застосовувати термінологію.
Компетентності (Яку сукупну користь я отримаю від вивчення цієї дисципліни?)	Основні завдання навчальної дисципліни пов'язані з формуванням у майбутніх фахівців таких компетентностей: <i>інтегральної компетентності (ІК):</i> здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі філології (лінгвістики, перекладознавства, методики навчання) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/ або здійснення інновацій, і характеризується невизначеністю умов і вимог. <i>загальних компетентностей (ЗК):</i> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. – ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним. – ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. – ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. – ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно. – ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою. – ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. – ЗК 8. Навички використання інформаційних та комунікаційних

	<p>технологій.</p> <ul style="list-style-type: none"> – ЗК 9. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації. – ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). – ЗК 11. Здатність до проведення досліджень на належному рівні. – ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). – ЗК 13. Здатність розуміти сутність і соціальну значущість майбутньої професії, прогнозувати перспективи розвитку сфери професійної діяльності. – ЗК 14. Здатність розуміння і дотримання міжособистісних, міжкультурних, соціальних і професійно-етичних норм спілкування з іншими людьми у соціально-побутових і виробничих умовах. – ЗК 15. Уміння вести наукові й професійні дискусії, аргументовано й коректно переконувати інших учасників групових процесів, демонструвати широкий спектр пізнавальних, лінгвістичних і інтелектуальних навичок для здійснення перекладу. – ЗК 16. Здатність цінувати й поважати розмаїття та мультикультурність. <p><i>фахових компетентностей (ФК):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – ФК 3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. – ФК 4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного/мовленнєвого і літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів. – ФК 5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/ або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій. – ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань. – ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень. – ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату. – ФК 9. Здатність ефективно спілкуватися арабською мовою в загальнокультурних і професійно орієнтованих ситуаціях. – ФК 10. Здатність виконувати типові професійні завдання, пов'язані із забезпеченням усної та письмової комунікації та інформації шляхом перекладу різноманітних за змістом і жанром текстів арабською і державною мовами.
Види занять і їхній розподіл за годинами	<p>Лекції – 10 годин. Практичні заняття – 20 годин. Самостійна робота – 60 годин.</p>
Тематика навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Комерційні документи в діловому спілкуванні. Тема 2. Етномовна специфіка ділового спілкування. Переклад антропонімів, топонімів. Тема 3. Культурно-мовна та професійна специфіка ділового спілкування. Тема 4. Переклад реалій, мовного етикету (форм звернення, прощання), комерційної термінології. Тема 5. Групова та індивідуальна мовні специфіки. Синтаксичні засоби вираження лінгвопрагматичної специфіки арабських комерційних документів. Тема 6. Переклад реквізитів фірм, реноме, способів вираження особистого індивідуального стилю. Тема 7. Проблема стандартизації та уніфікації мовних засобів арабських комерційних документів. Тема 8. Вживання запозиченої лексики у ділових паперах та комерційній кореспонденції. Тема 9. Сучасні арабські комерційні ділові папери. Тема 10. Переклад комерційних документів та ділових паперів.</p>
Політика оцінювання (розподіл балів і критерії)	<p>1. Методи <i>семестрового</i> контролю – максимальна кількість балів за роботу на практичних заняттях протягом семестру дорівнює 50. Оцінювання здійснюється під час усіх видів навчальних занять і за результатами самостійної роботи. Під час практично занять оцінюється усна відповідь, виконання практичних завдань, презентація проєктів для самостійного опрацювання. Застосовуються такі методи контролю:</p> <ul style="list-style-type: none"> – методи усного контролю: індивідуальне опитування за теоретичним матеріалом, підготовлена доповідь, коротке повідомлення; – методи письмового контролю: експрес-контроль, тестові завдання. <p>2. Методи <i>проміжного</i> контролю – відбуваються у беззні, коли викладач вираховує середнє значення балів за аудиторну й самостійну роботу студента з округленням до десятої частки числа.</p> <p>3. Модульна контрольна робота – максимум 50 балів за всю МКР, якщо</p>

	<p>передбачено підсумковий контроль у формі заліку. МКР виконується й оцінюється після завершення модулю, зміст МКР регламентується на засіданні кафедри.</p> <p>4. Методи <i>підсумкового</i> контролю – залік.</p> <p>5. Особливості організації навчального процесу, оцінювання всіх видів роботи, проведення МКР, семестрового, проміжного і підсумкового семестрового контролю за <i>дистанційною формою</i> навчання регламентується положенням про Порядок проведення семестрового контролю в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій з усіх навчальних дисциплін¹.</p>
<p>Передумови вивчення дисципліни</p>	<p><i>Успішне опанування</i> усіх обов'язкових компонент, передбачених освітньою програмою першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.</p>
<p>Навчально-методичне й інформаційне забезпечення</p>	<p>Основна (базова): Давидова, Т. А., Піддубна, Л. М. (2018). <i>Ділове листування</i>: Навч. посібник. Дніпро: НметАУ. Калашник, Г. М. (2007). <i>Вступ до дипломатичного протоколу та ділового етикету</i>. Навчальний посібник. Київ: «Знання». Коптілов, В. В. (2002). <i>Теорія і практика перекладу</i>: Навчальний посібник. Київ: Юніверс. Корунець, І. В. (2001). <i>Теорія і практика перекладу (аспектний переклад)</i>: Підручник. Вінниця: «Нова Книга». Литвин, І. М. (2013). <i>Перекладознавство</i>: Науковий посібник. Черкаси: «Видавництво Ю. А. Чабаненко». Сагайдак, О. П. (2005). <i>Дипломатичний протокол та етикет</i>. Навчальний посібник. Київ: «Знання». Шинкаренко, Т. І. (2007). <i>Дипломатичний протокол та етикет</i>. Київ. Ahmad Abdelmoneim Youssef Masry Zidan (2015). <i>A Linguistic Analysis of Some Problems of Arabic-English Translation of Legal Texts, with Special Reference to Contracts</i>. Cambridge Scholars Publishing. Almanna, A. (2016). <i>The Routledge course in translation annotation: Arabic-English-Arabic</i>. London and New York: Routledge. Hassan, B. A. (2014). <i>Between English and Arabic: A practical course in translation</i>. New castle upon Tyne: Cambridge Scholars Publishing. Hanem El-Farahaty. (2015). <i>Arabic – English –Arabic Legal Translation</i>. Routledge Taylor&Francis Group. Mahmoud Altarabin. (2021). <i>The Routledge course on media, legal and technical translation. English –Arabic – English</i>. Routledge Taylor&Francis Group.</p> <p>Додаткова: Білозерська, Л. П., Возненко, Н. В., Радецька, С. В. (2010). <i>Термінологія та переклад</i>: Навчальний посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця: «Нова книга». Колодій, Б. М. (2021). <i>Переклад аудіовізуальних текстів фахового спрямування</i>: Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури. Палеха, Ю. І. (2014). <i>Документування в дипломатичній діяльності</i>. Київ: Ліра-К. Українська дипломатична енциклопедія в 2-х томах. (2004). Київ. Mason, I. (1994). Discourse, ideology and translation. In R. D. Beaugrande, A. Shunnaq, & M. H. Heliel (Eds.), <i>Language, discourse and translation in the West and Middle East</i> (pp. 23–34). Amsterdam and Philadelphia, PA: John Benjamins Publishing Company. Suleiman, C. (1998). Review of Language and Identity in the Middle East and North Africa. <i>The Arab Studies Journal</i>, 6(1).</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті</p> <ul style="list-style-type: none"> – Арабістичний фонд Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського: http://www.nbuv.gov.ua/ – http://www.nbuv.gov.ua/node/422 – Телеканал «аль-Джазіра» News Today's latest from Al Jazeera – Портал новин أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – Електронна версія газети «аш-Шарк аль-Аусат» الشرق الأوسط أخبار دولية وعربية (aawsat.com) – Бібліотека арабської літератури Library of Arabic Literature – Журнал арабської літератури أخبار أوكرانيا بالعربية أخبار أوكرانيا (arab.com.ua) – أكبر متجر إلكتروني للمحتوى العربي. nwf.com (neelwafurat.com) – Офіційний сайт Центру історичної та культурної спадщини Джум'и Маджіда: https://www.almajidcenter.org/ar/home/ – Фейсбук-сторінка факультету східної і слов'янської філології: https://cutt.ly/rZo169p – Офіційний сайт еміратської Культурної Фундації: https://culturalfoundation.ae/ar
<p>Форми і способи поточного та семестрового контролю</p>	<p><i>Семестрове оцінювання</i>: аудиторна робота, самостійна робота, МКР. <i>Підсумкове оцінювання</i>: залік.</p>

	Умови допуску до заліку: наявність відповідей на практичних заняттях, МКР, виконання усіх запланованих видів аудиторної і позааудиторної навчальної роботи.
--	---

Затверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 15 від «15» квітня 2025 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)

Перезатверджено на засіданні кафедри східної і слов'янської філології, протокол № 11 від «27» квітня 2026 р.
Завідувач кафедри

(підпис)

Валігура О. Р.

(ім'я, прізвище)